

T C
ANKARA VALİLİĞİ
ÖZEL TEVFİK FİKRET OKULLARI
PSİKOLOJİK DANIŞMA VE
REHBERLİK SERVİSİ

Çocuk İhmal ve İstismarı

Türkiye'de 22.7 milyon (% 30.3) çocuk yaşıyor.

Yaşamın tüm alanlarında yaşanan eşitsizliklerden, problemlerden en çok etkilenen çocuklardır.

Beni Koruyun

Bunu bana borçlusunuz!

Çocuk İhmali Nedir?

- İhmal, çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin çocuğun gelişimi için gerekli ihtiyaçları karşılamaması veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır. Bu ihtiyaçlar sağlık, eğitim, duygusal gelişim, beslenme, barınma ve güvenli yaşam şartlarıdır.

Fiziksel ihmal nedir?

- Çocuğun temel tıbbi ihtiyaçlarının karşılanmaması
- Çocuğa düzenli ve besleyici öğünlerin, temiz ve yeterli giysinin sağlanmaması
- Çocuğun bakacak yetişkin bulunmadan uzun süre yalnız bırakılması
- Çocuğun gece geç saatlere kadar nerede olduğunun bilinmemesi ve umursanmaması

Eğitimsel ihmal nedir?

- Çocuğun zorunlu eğitim çağına gelmesine rağmen okula gönderilmemesi

Duygusal ihmal nedir?

- Çocuğa yetersiz ilgi ve şefkat göstermek
- Çocuğun aile içinde şiddet ve kötü muameleye şahit olmasına izin vermek
- Çocuğun alkol,uyuşturucu kullanmasına izin vermek
- Çocuğun suç işleme,saldırganlık gibi uyumsuz davranışlarına destek olmak ya da bu davranışları görmezden gelmek

Çocuk ihmalinde risk faktörleri

- Cehalet, bilgi eksikliği
- Yetersiz sosyo-ekonomik koşullar
- Aile içi şiddetin varlığı
- Ebeveynlerin geçmişte gördükleri kötü muamele
- Ebeveynlerin madde bağımlılığı
- Çocuğun tek bir ebeveyn ile yaşaması
- Yetersiz sosyal destek

İhmalin çocuk üzerindeki etkileri nelerdir?

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

Çocuk istismarı nedir?

Çocuğun; sağlığını, fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen bir yetişkin ya da toplum tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan her türlü davranış çocuk istismarı olarak değerlendirilir.

Fiziksel istismar nedir?

- Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir
- Bir tokattan başlayarak çeşitli aletlerin kullanılmasına kadar devam edebilir
- En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir

Fiziksel İstismarda Risk Faktörleri(Çocuk ile ilgili)

- Hiperaktif çocuk
- İstenmeyen bir gebelik sonrası dünyaya gelen çocuk
- Engelli çocuk
- Özel bir bakım gerektiren (örn: çok küçük prematüre, hastalığı olan) çocuk

Fiziksel İstismarda Risk Faktörleri(Aile ile ilgili)

- Psikiyatrik sorunlu ebeveyn
- Üvey ebeveyn
- Alkol ve/veya uyuşturucu bağımlısı ebeveyn
- Çocuk sayısının fazla olması
- Küçük yaşta anne-baba olunması
- Aile içi geçimsizlik ve şiddet
- İşsizlik-Ekonomik sıkıntılar
- Eğitimsizlik

Duygusal istismar nedir?

- Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılmasıdır
- Tanımlanması en zor ancak en sık gerçekleşen istismar türüdür

Duygusal istismara neden olan davranışlar:

- Reddetme, aşağılama, yalnız bırakma, yalıtım, korkutma, yıldırma, tehdit etme, suça yöneltme, önemsememe, küçük düşürme, alaylı konuşma, aşırı baskı ve otorite kurma, duygusal gereksinimlerin karşılanmaması, aşırı eleştirme, yaşının üstünde sorumluluklar bekleme, kardeşler arasında ayırım yapma, değer vermeme.

Ekonomik istismar nedir?

- Çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen, yaşı ve gücü ile orantılı olmayan işlerde ucuz emek olarak çalıştırılmasıdır.

Cinsel istismar nedir?

Cinsel istismar, çocuğun kendinden büyük bir kişi tarafından cinsel haz amacıyla zorla ya da ikna edilerek cinsel etkileşime maruz bırakılmasıdır.

Cinsel istismara maruz kalan çocukların yaşa göre dağılımları incelendiğinde;

%30'unun 2-5,
%40'ının 6-10,
%30'unun 11 – 17

yaş grubunda olduğu görülmektedir.

İstismarcıların %80'i çocuğun tanıdığı birisidir.

- Yaşanılan cinsel istismar vakaların sadece % 10 – 15'i bildirilmektedir.
- Cinsel istismara uğrayanların %71'i kız, %29' u erkektir.

Risk Etmenleri(Çocukla ilgili)

- Yaşının küçük olması
- Zihinsel, fiziksel ve gelişimsel bir yetersizliğinin bulunması,
- Süreğen tıbbi hastalığının olması,
- Korunmasız olması.

Risk Etmenleri(Aile ile ilgili)

- Anne babanın daha önce çocukluk döneminde istismara maruz kalması
- Ailede alkol ya da madde bağımlısının olması,
- Ebeveyn olmayışı (ölüm ya da terk)
- Ebeveynlerin üvey olma durumu
- Aile bireylerinde görülen psikiyatrik bozukluklar
- Sosyo- ekonomik problemler
- Aile içi çatışmalar,

Cinsel İstismar İle İlgili Doğrular...

- ☑ Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler.Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.
- ☑ Çocukların görünüşü ya da davranışı istismara sebep olmaz.
- ☑ Çocuklar istismar konusunda eğitilmelidir.
- ☑ İstismarcının tercih ettiği yerler genellikle çocuğun tanıdığı, bildiği yerlerdir.
- ☐ Olguların %80-95'inde istismarcı çocuğun tanıdığı,normal görünüşlü biridir.
- ☐ Cinsel istismara her kültürde,her ülkede ve her sosyo-ekonomik grupta rastlanmaktadır.

Çocuklar yaşadıklarını neden anlatmak istemezler...

- Kendilerine inanılmayacağından korkarlar.
- Başlarının belaya gireceğinden korkarlar.
- İstismarcının tehditlerinden korkarlar.
- İstismarcıyı korumak isteyebilir, sevebilir ama yaptıklarını sevmezler.
- Nasıl anlatılacağını bilmeyebilirler.
- Cinsel davranışların yanlış olduğunu bilmeyebilirler.
- Kendilerini koruyamadıkları için suçlanmaktan ve ağır biçimde cezalandırılmaktan korkarlar
- Arkadaşları tarafından dışlanabileceklerinden korkarlar.

Çocuklar sonunda nasıl söylerler...

- İstismarın derecesi, sıklığı artar ve çocuğu korkutursa,
- Cinsel istismardan korunmayla ilgili bilgi alırsa ve kendisine yapılanın doğru olmadığını fark ederse
- Söylenmesi gerektiğini öğrenirse,
- Yakın bulduğu biri ile sırrını paylaşırsa
- Kardeşlerini korumak için,
- Ergenliğe gelmişse, hamilelik ya da cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgi edinince
- İstismarcının baskısından kurtulmak için,
- Çocuk güvenebileceği ve kendisi ile yakından ilgilenen bir yetişkinle karşılaştığı zaman,
- Fiziksel bir yakınması (üriner enfeksiyon vb.) sonrası doktora gittiğinde.

Çocuk istismar ve ihmali anlık değil,
yaşam boyu etkisini sürdüren bir
durumdur.

Türkiye'de Çocuk İstismarı

16.100 (4-12 yaş) çocukla 1990 yılında yapılan araştırma sonucuna göre;

4-6 yaş grubundaki çocukların % 40,7' sinin,

7-10 yaş grubundaki çocukların % 33,5' inin,

11-12 yaş grubundaki çocukların ise % 25.8'inin fiziksel ve duygusal örselenmeye maruz kaldığı belirlenmiştir.

Unicef ve SHÇEK 2008 yılında yaptığı araştırmaya göre Türkiye'de 7-18 yaş arasındaki çocukların %45'i fiziksel, %51'i duygusal istismar ve ihmale maruz kalmıştır.

Çocuk istismarının önlenmesi ve koruma

Çocuk ihmal ve istismarı çok yönlü, önlenmesi güç bir konudur.

Dolayısıyla bireysel, toplumsal ve evrensel koruma - önleme boyutları söz konusudur ve multidisipliner bir yaklaşım gereklidir.

Çocuk istismarının önlenmesi ve koruma

- Birincil: genel, sosyal, önleyici.
- İkincil: erken tanı, risk gruplarına müdahale.
- Üçüncül: istismara maruz kalanların rehabilitasyonu

Çocuklarımızı istismardan korumak için nasıl güçlendirebiliriz?

- Hakları konusunda çocuklarınızı bilgilendirin.
- Cinsellik konusunda çocuklarınızı bilgilendirin.
- Güvenliklerini sağlamayı öğretin.
- Bedenlerini korumayı öğretin.
- 'Hayır' demeyi öğretin.
- Yardım istemeyi öğretin.
- Her zaman sır saklanmayacağını öğretin.

Çocuk istismarının önlenmesi ve koruma

T.C.K. MADDE 279

- **Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi**
- **Madde 279 - (1) Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.**

Her vatandaş çocuğa karşı işlenmekte olan istismar suçunu bildirmekle yükümlüdür.

İhmal ve İstismar Vakaları İle Karşılaştığınızda Başvurabileceğiniz Yerler

- Çocuk İzlem Merkezi : 312 59573 32
- Gelincik : 444 43 06
- Çankaya Rehberlik Araştırma Merkezi : 312 466 67 76
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme
- Kurumu Ankara İl Müdürlüğü : 312 418 66 62
- Ankara Emniyet Çocuk Şube Müdürlüğü : 312 435 68 61
- Ankara Barosu Çocuk Hakları Merkezi : 312 416 72 00
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı : ALO 183

GÖRMEZDEN GELMEYİN

SUÇA ORTAK OLMAYIN